

בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם אֵיכָּא חַד טִינָרָא וְדָא הוּא
טִינָרָא דְמַחְלוּקָתָא. אֲמַאי אֶקְרִי הָכִי, בְּגִין דְּכָל
בְּנֵי עֲלָמָא עֲבָדִין פְּלִיגָא בְּמַאֲרִיחוֹן עַל הַהוּא רַבֵּיא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמִי בֵּיה דְּלֹא יִצְלַח, דְּאִי
אֲתַקְשִׁי לָא אֲתַנְטַע בְּנִטְיַעָא שְׁפִיר. וְהַשְׁתָּא דְּאִיחוּ
רַבֵּיכָא וַיֵּאוֹת לְאַתְעֵקְרָא, אֲתַעֲקֹר וְשִׁתִּיל לִיה קֳדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

כִּד אֲתַעֲקֹר עָאל לְגַבִּיהַּ הַהוּא טִינָרָא וְתַמָּן הֵיכְלִין
יִדְיַעָאן לְאִילִין וְחִזְלִין וּמַשִּׁירִין סְגִיִּיאִין קִיִּימִין
תַּמָּן דְּמִמוֹנִין עַלִיִּיהוּ. וְכִלְהוּ בְּחוּשְׁבָּנָא קִיִּימִי, וְקִיִּימִי
תַּמָּן עַד דְּאַתְפְּרִיקוּ בְּסִטְרָא דְּאָבּוּי. וְאִי לָאו אָבּוּי,
וְמִנִּין דְּקִיִּימִי לְחַמְשִׁין שָׁנִין וְעָבִיד בֵּיה קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא טִיבּוּ וְאִיפְרָק בְּקָרִיבָא דְּקָרִיב לִיה אוּ אַחוּהָ.

לשון הקודש

פֶּאֶשֶׁר נַעֲקֹר, עוֹלָה אֲצֵל אוֹתוֹ סְלַע,
וְשֵׁם הֵיכְלוֹת יְדוּעִים לְאֵלוֹ, וְחִזְלוֹת
וּמַחְנוֹת רַבִּים עוֹמְדִים שָׁם שְׁמִמָּנִים
עֲלֵיהֶם. וְכָלם בְּחֻשְׁבוֹן עוֹמְדִים, וְעוֹמְדִים
שָׁם עַד שִׁנְאָלוֹ מִצַּד שֶׁל אָבּוּי. וְאִם לֹא
אָבּוּי, לְעֵתִים עוֹמְדִים לְחַמְשִׁים שָׁנָה,
וְעוֹשֶׂה בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹבָה וְנִגְאָל
בְּקָרוֹב שְׁקָרוֹב לוֹ אוּ אַחוּי.

בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם יֵשׁ סְלַע אֶחָד, וְזֶה הוּא
סְלַע הַמַּחְלָקָתָא. מִדּוּעַ נִקְרָא כֵּךְ? מִשּׁוּם
שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹשִׂים מַחְלָקָת בְּרַבּוֹנָם
עַל אוֹתוֹ נֶעַר. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רּוֹאֶה
בּוֹ שְׁלֹא יִצְלִיחַ, שְׁאִם יִתְקַשֶּׁה, לֹא נִנְטַע
בְּנִטְיַעָה טוֹב. וְעֵתָה שֶׁהוּא רִךְ וְרַאוי
לְעֵקְרוֹ, נַעֲקֹר, וְשׁוֹתֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

וּבִמָּה פְּרוּקֵי אֶזְמִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵהוּא בֵּר
נֶשׁ. גּוּפָא קִדְמָאָה מָה תֵּהָא מְנִיָּה.
שְׂאֵלְתָּא שְׂאִילוֹ קָמִיָּה חֲבֵרְיָא, אִי יִתְקַיֵּים הֵהוּא
גּוּפָא, אִי לָאו. אִי תֵימָא דְלֹא יִתְקַיֵּים, וְכִי יִיבְדּוּן
עוּבְדֵי יְדוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אִי חֵיבָא הָוָה
סְגִי וְלֹא אֶתְחַזֵּי לְאַתְקִימָא, לָא שְׂאִילָנָא. דְּוַדַּאי
אַתְאַבִּיד וְלֹא אֶתְקַיֵּים.

אַבְל בְּמָה אֵינּוּן דְּאַתְהִדְרוּ לְהֵאִי עֲלֵמָא וְאַתְתְּקִנוּ
גּוּפָא מָה תֵּהָא מְנִיָּה. הֵהוּא גּוּפָא לָא
אַתְאַבִּיד, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יַאבִּיד עוּבְדֵי
יְדוּי וּבְרִיין וְמִינִין לְמַעַבְד מְנִיָּהוּ. וְאֵינּוּן הֵוּ גּוּפִין
דְּאַתְהִדְרוּ בְּלֹא רוּחָא.

כִּד זְמִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְיָא מִתְיָא, אֵלִין
יִתְבְּנוּ וִיקוּמוּן אַרְבַּעִין יוֹמִין בְּלֹא רוּחָא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵם עֲלֵיָּהוּ וּמְשִׁיד עֲלֵיָּהוּ רוּחָא

לשון הקודש

אַבְל בְּמָה חֵם שְׁחוּזִים לְזֵה הָעוֹלָם
וְנִתְקִנוּ גּוּפָם, מָה יִהְיֶה מִמֶּנּוּ? הַגּוֹף הֵהוּא
לֹא נֶאֱבַד, שְׁהֵרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
יַאבִּיד מַעֲשֵׂה יְדִיו, וּבְרִיּוֹת מְזֻמָּנוֹת
לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ. וְאֵלּוּ הֵיוּ גּוּפִים שְׁחוּזִים
בְּלִי רוּחַ.

בְּאַשְׁרֵי עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת
הַמֵּתִים, אֵלּוּ יִבְנוּ וִיקוּמוּ אַרְבַּעִים יוֹם

וּבִמָּה גְּאֻלוֹת מְזֻמִּין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאוֹתוֹ אָדָם. הַגּוֹף הָרִאשׁוֹן מָה יִהְיֶה
מִמֶּנּוּ? שְׂאֵלָה שְׂאֵלוֹ לִפְנֵי הַחֲבֵרִים, אִם
יִתְקַיֵּים אוֹתוֹ גּוֹף אִם לֹא. אִם תֵּאמַר שְׂלֹא
יִתְקַיֵּים, וְכִי יַאבְדוּ מַעֲשֵׂה יְדִיו שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא! אִם חֵיב הִיָּה הַרְבֵּה
וְלֹא רָאוּי לְהִתְקַיֵּים, לֹא שְׂאֵלְתִי. שְׂוַדַּאי
נֶאֱבַד וְלֹא יִתְקַיֵּים.

דְּנָשִׁיב בְּגִנְתָּא דְּעֵדָן וַיְקוּמוּן בְּקִימִיהוֹן וַיְהוֹן שְׁמַשְׁיִן
לְצַדִּיקָיָא דְּמִתְעַסְקִין בְּאוֹרֵייתָא. וְאַלִּין יְמוֹתוֹן
בְּמִלְקַדְמִין וּלְבַתֵּר יְקִימוֹן לֹון, וְעַל דָּא כְּתִיב (קהלת ד)
וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבֵר מֵתוֹ, מִקְדָּמַת דִּנְא.

כִּד יְקוּמוֹן יִנְדְּעוֹן לְמֵאֲרִיהוֹן יְדִיעָה דְּלֹא בְּרִירָא
כְּשֶׁאֵר בְּנֵי נָשָׂא וְאַלִּין שְׁמַשְׁיִן דְּעָמָא קַדִּישָׁא.
בְּסִפְרָא דְּשְׁלֹמֹה עַל אֲלִין גּוֹפִין כְּתִיב, (דניאל י"ב) וְרַבִּים
מִיָּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיֻצוּ אֵלֶּה וְגו' וְאַלֶּה וְגו'. בֵּין
זְכָאִין בֵּין חַיִּיבִין יְקוּמוֹן, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהוּ בְּאוֹרַח
סְתִים, וְרַבִּים. וְלֹא כְּתִיב מָאן אֵינוֹן.

וּבְגִין כָּל דָּא אָף עַל גַּב דְּאַמְרִינָן דְּאַתְּבְּרוּ לָאו
הָבִי. דְּהָא לִית לָן גּוֹפָא מֵאַלִּין דְּלֹא יְקוּמוֹן
מִדּוֹר הַמְּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה, וַיִּתְּבְּרוּן בְּמִלְקַדְמִין. דּוֹר
הַמְּבּוּל מָה כְּתִיב בְּהוּ כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְּרָבּוֹ,

לשון הקודש

שְׁמַשְׁיִם שֶׁל הָעָם הַקְּדוּשׁ. בְּסִפְרוֹ שֶׁל
שְׁלֹמֹה עַל אֱלֹו הַגּוֹפִים כְּתוּב, (דניאל יב)
וְרַבִּים מִיָּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיֻצוּ אֵלֶּה וְגו'
וְאַלֶּה וְגו'. בֵּין צַדִּיקִים בֵּין רָשָׁעִים –
יְקוּמוּ, וְעַל זֶה כְּתוּב בָּהֶם בְּאַרְחַ סְתוּם –
וְרַבִּים, וְלֹא כְּתוּב מִי אֱלֹו.

וּמִשּׁוּם כָּל זֶה, אָף עַל גַּב שְׁאַמְרָנוּ
שֶׁנִּשְׁכְּרוּ – לֹא כָּךְ. שֶׁהָרִי אֵינוֹ לָנוּ גּוֹף
מֵאַלּוּ שְׁלֹא יְקוּמוּ מִדּוֹר הַמְּבּוּל וְדוֹר

כָּלִי רוּחַ. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֵיהֶם
וְשׁוֹלֵחַ עֲלֵיהֶם רוּחַ שְׁנוֹשְׁבַת בְּגֵן עֵדֶן,
וַיְקוּמוּ עַל עֲמָדִים וַיְהִיו שְׁמַשְׁיִם לְצַדִּיקִים
שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה. וְאַלּוּ יְמוֹתוֹ מִמְּקַדָּם,
וְאַחֵר כָּךְ יְקוּמוּ לָהֶם, וְעַל זֶה כְּתוּב (קהלת
ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבֵר מֵתוֹ,
מִזְמַן קְדָמוֹן.

כְּאַשֶׁר יְקוּמוּ, יִדְּעוּ אֶת קוֹנֵם יְדִיעָה
שְׁאִינָה בְּרוּרָה כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם, וְאַלּוּ

מִחֲבָלִין הֵהוּא שְׂיִיפָא. בְּגִין כֶּךָ אֲתַעֲנִשׁוּ. אוֹף הָבֵא
כָּל אֵינֹן דִּלְא זָכוּ לְבָנִין, לִית לֹון חוּלְקָא בְּהֵהוּא
עֲלֵמָא עַד דְּמַתְּקֵנָן. וְאַפִּילוּ לְחַמְשִׁין דָּרִין אֶהְדֵּר
לֹון קֳדָשָׁא בְּרִיד הוּא כְּמָה דְּאַתְמַר. פְּקוּדָא לְחֵלּוּץ
אֵת יְבֻמָּתוֹ, הֵא אֲתַמַּר הוּאִיל וְלִית רְעוּתָא דְּהֵאִי אוּ
דְּהֵאִי, וְלֹא אֲתַתְּקֵנָן בְּחִיבּוֹ, אִית לְחֵלּוּץ.

וְאִי תִימָא בְּאַתֵּר דְּשִׁרְיִין חַיִּים אִית סְנַדְל בְּשִׁפּוּרוֹ
דְּתִקּוּנָא דְּרַגְלִין, דְּכָתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מָה יָפוּ
פְּעֻמֶּיךָ בִּנְעָלִים בֵּת נָדִיב וְגו' בְּגִין דָּדָא אֵיחֻ אֲתֵר
דְּשִׁרְיִין בֵּיה חַיִּים. וּבְאַתֵּר דְּשִׁרְיָא בֵּיה מוֹתָא לִית
סְנַדְל כָּלָל, בְּגִין דְּאֵיחֻ סְטָרָא דְלִית בֵּיה תִקּוּנָא
דְּרַגְלִין דְּבֵר נָשׁ. וּבְגִין כֶּךָ לִית בֵּיה סְנַדְל. וְכָל אֵינֹן
סְטָרִין דְּמַתְּפַשְׁטִין מִנִּיהּ, בּוֹלְחֻ מְשַׁנְיִין רַגְלִין עַד
דְּאַשְׁתַּנִּי כְּרַגְלָא דְּתִרְנַנְגּוּלָא.

לשון הקודש

וְאֵם תֵּאמַר, בְּמָקוֹם שְׂמֻצּוּיִם חַיִּים יֵשׁ
סְנַדְל בִּיפִי שֶׁל תִּקּוּנֵי הָרַגְלִים, שֶׁכָּתוּב
(שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מָה יָפוּ פְּעֻמֶּיךָ בִּנְעָלִים בֵּת
נָדִיב וְגו', מִשּׁוּם שֶׁזֶּה הוּא מָקוֹם
שְׂמֻצּוּיִם בּוֹ חַיִּים. וּבְמָקוֹם שְׂמֻצּוּיָהּ בּוֹ
מִיתָה אֵין סְנַדְל כָּלָל, מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַד
שְׂאִין בּוֹ תִקּוּן שֶׁל רַגְלֵי בְּנֵי אָדָם, וּמִשּׁוּם
זֶה אֵין בּוֹ סְנַדְל. וְכָל אֵלּוֹ הַצָּדִידִים
שֶׁמַתְּפַשְׁטִים מִמֶּנּוּ, כָּלֵם מְשַׁנִּי רַגְלִים עַד
שֶׁמַשְׁתַּנֶּה כְּרַגְלֵי הַתִּרְנַנְגּוּל.

הַפְּלָגָה, וַיִּשְׁכְּרוּ כְּמִקְדָם. דוֹר הַמַּבּוּל מָה
כָּתוּב בָּהֶם? כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת
דְּרָכּוֹ, מִשְׁחִיתִים אוֹתוֹ אֵיכֶר. מִשּׁוּם זֶה
נַעֲנְשׁוּ. אֵף כֵּאֵן, כָּל אֵלּוֹ שְׁלֹא זָכוּ לְבָנִים,
אֵין לָהֶם חֵלֶק בְּאוֹתוֹ עוֹלָם עַד
שְׁמַתְּקָנִים. וְאַפְלוּ לְחַמְשִׁים דּוֹרוֹת
מִחֲזִיר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּתְבָּאֵר. מִצּוּה לְחַלֵּץ אֶת יְבֻמָּתוֹ, הָרִי
נִתְבָּאֵר הוּאִיל וְאֵין רְצוֹן שֶׁל זֶה אוּ שֶׁל
זֶה וְלֹא נִתְקַן בְּחִיבּוֹת, יֵשׁ לְחַלֵּץ.

מִלְכֶּת שָׁבָא כָּתִיב (מלכים א' י') **וַתָּבֵא לְנַפְתּוֹ בְּחִידוֹת,**
חָדָא דְעָבִיד לְרַגְלֵי סַנְדְּלָא דְסִטְרָא
אוֹחֲרָא. מָה כָּתִיב (מלכים א' י') **וַיֵּגֶד לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל**
דְּבָרֶיהָ, וְלֹא כָּתִיב וַיַּעַשׂ לָהּ. גָּלִי לָהּ רָזָא וְלֹא
אֵיצְטְרִיד לְמַעַבְדָּא לָהּ סַנְדְּלָא, דְּלֹא אוֹרְחָא לְהֵאִי
סִטְרָא בְּהֵאִי.

וּבְגִין כִּד מָאן דְּחָמִי בְּחִלְמִיָּה דִּי־חֲבִין לִיָּה סַנְדְּלִין
לְרַגְלֵי, וְדָאִי חֲיִין אֶתְמַסְרִין לִיָּה. וּמָאן דְּחָמִי
דְּאֶעְדָּן מִנִּיָּה סַנְדְּלָא, בְּדִינָא סִטְרָא אוֹחֲרָא יִתְמַסֵּר,
אִי לֹא יִתּוּב. וְעַל דָּא אִית לְאַשְׁלָפָא לְהֵאִי וּלְמִיָּהב
לִיָּה גו עֲפָרָא, רָזָא דָּא סַנְדְּלָא דְאִיתוּ רַגְלֵי בֵּיה לֹא
תִּשְׁלוּף, בְּגִין דְּלֹא לְאַעְדָּאָה מִנִּיָּה. אֲבָל אֵיצְטְרִיד
סַנְדְּלָא אֲחֲרָא לְמוֹשְׁלָף מִנִּיָּה, וְכַמָּה אֵינוֹן.

אֱלִין מְאִירֵי תְרִיסִין בְּהֵחוּא סִטְרָא דְּמִתְפַּנְפִּי תַּמָּן
לְאַנְעֵלָא הֵחוּא סַנְדְּלָא לְהֵחוּא סִטְרָא, וְלֹא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לוֹ סַנְדְּלִים לְרַגְלֵי, וְדָאִי שְׁחִיִּים נִמְסְרוּ
 לוֹ. וּמִי שְׂרוּאָה שְׁפוּשָׁטִים מִמֶּנּוּ סַנְדְּלִי,
 בְּדִין צַד הָאֲחֵר וּמִסֵּר אִם לֹא יָשׁוּב. וְעַל
 זֶה יֵשׁ לְשַׁלֵּף לָזֶה וּלְתַת אוֹתוֹ תוֹךְ עֶפֶר,
 סוּד זֶה סַנְדְּלִי שֶׁהוּא רַגְלֵי בּוֹ לֹא יִשְׁלָף,
 כִּדִּי שְׁלֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ. אֲבָל צְרִיד סַנְדְּלִי
 אַחֵר לְשַׁלֵּף מִמֶּנּוּ, וְכַמָּה הֵם.

אֵלּוּ בְּעָלֵי מִגְנִים בְּאוֹתוֹ צַד שְׁמֵת־אִסְפִּים

בְּמִלְכֶּת שָׁבָא כְּתוּב (מלכים-א י') **וַתָּבֵא**
לְנַפְתּוֹ בְּחִידוֹת, אַחֲרָא שְׁעָשָׂה לְרַגְלֵי
סַנְדְּלִי שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר. מָה כְּתוּב? (שם)
וַיֵּגֶד לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל לְבָבָהּ וּדְבָרֶיהָ,
וְלֹא כְּתוּב וַיַּעַשׂ לָהּ. גָּלָה לָהּ הַסּוּד וְלֹא
הָצְטְרַךְ לַעֲשׂוֹת לָהּ סַנְדְּלִי, שְׂאִין דְּרִיד
לְאוֹתוֹ צַד בָּזָה.

וּמִשּׁוּם זֶה מִי שְׂרוּאָה בְּחִלּוּמוֹ שְׁנוֹתֵנִים

יִבְלִין. אֶתְדַּר לְגִבְיָהּ הַהוּא מִיתָא וְקָא טָעִין עָלֶיהָ
קָמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְמִיחָם עָלֶיהָ. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיד הוּא חָם עָלֶיהָ.

וּבְגִין הַהוּא סְנַדְלָא, אֶתְדַּר לְהַהוּא אֶתְר אַרְבַּעִין
יוֹמִין וְאֶתְעָדִי מִהַהוּא מִיתָא וְכָל אֵינֹן מְאֲרִי
תְּרִיסִין דִּילִיָּה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא יְהִיב לִיה עוֹנְשָׁא
וּפְרִיק לִיה, אֲבָל לָא עָאֵל גּוּ מְקַדְשָׁא. וְאֶתְר
מִתְתַּקְנָא לְהוּ לְבַר מִגְנָתָא דְּעֵדֹן וְתַמָּן קִיִּימִין וְאוֹדֹן
וּמִשְׁבָּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא וְחֲמָאן לִיה מִרְחִיק
וְהַהוּא נְהִירוּ דְּעֵדוּנָא דְּצַדִּיקִיָּא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֹן וְאִכְסָפוֹ
בְּעוֹבְדִין. וּפְאִין אֵינֹן צַדִּיקִיָּא בְּעָלְמָא דִּין וּבְעָלְמָא
דְּאֶתִי. (עַד כֹּאן מִהַשְׁמָטוֹת).

אַרְבָּעִים יָכְנוּ לֹא יוֹסִיף וְגו', (דְּבָרִים כה) פְּקוּדָא דָּא
לְהִלְקוֹת לְרָשָׁע, דְּאִיהוּ סְמָאֵל, דְּעֵתִיד
קְדֻשָּׁא בְּרִיד הוּא לְמַחָאָה לִיה חֲמוּשִׁין מְחָאן. בְּגִין

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַמְקַדֵּשׁ. וּמְקוֹם מְתָקוֹן לְהֵם מְחוּזִין לְגֻן עֵדֹן,
וְשֵׁם עוֹמְדִים וּמוֹדִים וּמִשְׁבָּחִים לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְרוֹאִים אוֹתוֹ מִרְחוֹק וְאֵת אוֹתוֹ
הָאוֹר שֶׁל עֵדֹן הַצַּדִּיקִים שֶׁבִּגְן עֵדֹן
וּמִתְפִּישִׁים בְּמַעֲשֵׂיהֶם. אֲשֶׁרִיָּהֶם הַצַּדִּיקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (עִי"ב מִהַשְׁמָטוֹת).

אַרְבָּעִים יָכְנוּ לֹא יוֹסִיף וְגו' (דְּבָרִים כה).
מִצְוָה זוֹ לְהִלְקוֹת הָרָשָׁע, שֶׁהוּא סְמָאֵל,

שֵׁם לְהַנְעִיל אוֹתוֹ סְנַדְלָא לְאוֹתוֹ צַד, וְלֹא
יְכוּלִים. חוֹזֵר אֲצֵל אוֹתוֹ מֵת וּבֹא בְּטַעֲנוֹת
עָלָיו לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחוּם עָלָיו,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָם עָלָיו.

וּמִשּׁוֹם אוֹתוֹ סְנַדְלָא חוֹזֵר לְאוֹתוֹ מְקוֹם
אַרְבָּעִים יָמִים וְסָר מֵאוֹתוֹ מֵת, וְכָל אֵלּוֹ
בְּעָלֵי מִגְנִים שָׁלוּ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן
לוֹ עֵנֶשׁ וְגוֹאֵל אוֹתוֹ, אֲבָל לֹא נִכְנָס תוֹךְ

דְּעָבַד גְּרָמִיָּה אֱלֹהִים. יִיתִי יְחֻדָּא, דְּמִיִּתְדִן בֵּיה
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, בְּכ"ה אֲתוּנִין, וְיִמְחִי בְּהוֹן, לְמָאן
 דְּשֵׁנִי גְרָמִיָּה אֱלֹהִים, וְלֹא אִיהוּ אֱלָא עֶבֶד מְטוּנָף.
 וְאַלִּין דְּסָרְחוּ בְּה' תַּקִּין לֹון קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (לְמַחְזָה)
 בִּי"ד ה"א וָא"ו, דְּאִינוּן אַרְבָּעִים חָסֵר חֵד. וּבְהָאִי
 שְׁמָא, מְחָא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲשָׂרָה מִכְתָּשִׁין
 לְאָדָם. וְעֲשָׂרָה לְחֹה. וְעֲשָׂרָה לְנַחֲשׁ. וְתִשְׁעָה
 לְאַרְעָא. בְּגִין דְּכֻלְהוּ סָרְחוּ בְּאַת ה'. וּבְגִין דָּא, (בְּרֵאשִׁית
 א) בִּי עֲשִׂית זֹאת. (ע"ב).

כִּי יֵשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אֵין לוֹ וְגו',
 יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ וְלִקְחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְמָה. (דְּבָרִים
 כה) פְּקוּדָא דָּא, לִיבָם אִשָּׁת אָח דְּאִשָּׁת אָח אִיהִי ד',
 וְעַם א"ח אִיהִי אֶחָד. וְאִם חָם וְשָׁלוֹם לְבִיה לָאו אִיהוּ,
 לְמִיִּתִּי אָח עַל ד', דְּאִיהִי אֶתְתִּיה בֵּת זִוְגִיה דְּא"ח,

לשון הקודש

עֲשָׂר לְנַחֲשׁ וְתִשְׁעָה לְאַרְץ, מְשֻׁם שְׂבָלָם
 סָרְחוּ בְּאוֹת ה'. וְלָבֵן (בְּרֵאשִׁית א) בִּי עֲשִׂית
 זֹאת.

כִּי יֵשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן
 אֵין לוֹ וְגו', יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ וְלִקְחָהּ לוֹ
 לְאִשָּׁה וְיִבְמָה (דְּבָרִים שם). מְצֻנָה זֹ לִיבָם
 אִשָּׁת אָח. שְׂאִשָּׁת אָח הִיא ד', וְעַם א"ח
 הִיא אֶחָד. וְאִם חָם וְשָׁלוֹם שְׁלָבוּ אִינוּ
 לְהִבִּיא אָח עַל ד', שְׁהִיא אִשָּׁתוּ וּבֵת זִוְגוּ

שְׁעֵתִיד הַקֳּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַבִּיתוּ
 חֲמִשִּׁים מִכּוֹת, מְשֻׁם שְׁעֵשָׁה עֲצֻמוֹ אֱלֹהִים.
 יָבֵא הַיְחֻד שְׁמִיחֻדִּים בּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם
 בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת, וְיִבְה בָּהֶם אֵת מִי שְׁשָׁם
 עֲצֻמוֹ אֱלֹהִים. וְאִינוּ אֱלָא עֶבֶד מְטוּנָף. וְאַלּוֹ
 שְׁסָרְחוּ בְּה', תַּקִּין לָהֶם הַקֳּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 (לְהַבִּית) בִּי"ד ה"א וָא"ו, שְׁהֶם אַרְבָּעִים
 חָסֵר אֶחָת. וּבְשֵׁם זֶה מִכָּה הַקֳּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עֲשָׂר מִכּוֹת אֵת הָאָדָם וְעֲשָׂר לְחֹה,

עֶבֶד פְּרוּדָא, וְעָאֵל סָמְאֵל אֵל אַחֵר בְּאַמְצָעִיתָא,
וְאַתְמַר בֵּיהּ, (בראשית לח) וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי וְגו',
דְּאַסְתִּלֵּק קוּצָא דָּאֵת ד' מִן אַחֵר. וּבְגִין דָּא, וְהָיָה
אִם בָּא אֵל אִשְׁתִּי אַחִיו וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי נָתַן זָרַע
לְאַחִיו. וְהִשְׁחַתַּת זָרַעָא, מִנֵּעַ מִנִּיהּ כְּמָה בְּרַבָּאן,
וּפְרוּדָא דִּי־יְחוּדָא. וּבְגִין דָּא וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְחוּדָה רַע
בְּעֵינֵי ה' וַיְמִיתֵהוּ ה'.

וַיִּיחַודָא דָּאֵח עִם ד' בְּצַדִּיק. וּבְעֵז בְּגִין דְּאַתְתִּקַּף
עַל יִצְרִיָּה, אֶקְרִי צַדִּיק. וְהָאִי אִיהוּ בּוֹע"ז,
ב"ז ע"ז, תְּקִיף בִּי־צִרְיָה. (איוב לג) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל
פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר, וְדָא יח"ז (דף רפ"א ע"א) דְּכִלְיָן תִּלְתַּת
אַתְנוּן (ס"א אֶבְהִין) בְּצַדִּיק, לִיָּבֵם ה'.

וּבִינָה בֶן י"ה, בְּגִינָה אַתְמַר, (רות ד) וְזֹאת לְפָנֵינוּ
בִּישְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה לְקַיִים

לשון הקודש

שֶׁל א"ת, הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּד, וְנִכְנָם סָמְאֵל,
אֵל אַחֵר, בְּאַמְצָע, וְנֶאֱמַר בּו (בראשית לח)
וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי וְגו', שֶׁהִסְתַּלֵּק קוּץ
שֶׁל אוֹת ד' מִן אַחֵר. וּמִשּׁוּם זֶה, וְהָיָה אִם
בָּא אֵל אִשְׁתִּי אַחִיו וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי
נָתַן זָרַע לְאַחִיו. וְהִשְׁחַתַּת הַזָּרַע מְנַעַה
מִמֶּנּוּ כְּמָה בְּרֻכּוֹת וּפְרוּד הַיְחוּד. וְלִכְּנֹן
וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְחוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה' וַיְמִיתֵהוּ
ה'.
וַיִּיחַוד שֶׁל אַח עִם ד' בְּצַדִּיק. וּבְעֵז מִשּׁוּם
שֶׁהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ נִקְרָא צַדִּיק. וְזֶהוּ
בּוֹע"ז, ב"ז ע"ז, תְּקִיף בִּי־צִרוֹ. (איוב לג) הֵן כָּל
אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְזֶה
יח"ז שֶׁכִּלְיָן שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת (אֶבְהִין)
בְּצַדִּיק, לִיָּבֵם ה'.
וּבִינָה - בֶּן י"ה, בְּגִלְגָּלָה נֶאֱמַר (רות ד)

כָּל דָּבָר. הָבָא קָא רָמִיז שְׁנוֹי הַשָּׁם, וְדָא מִצַּ"ן
הָבָא, וְזֹאת לְפָנִים בִּישְׂרָאֵל. וְדָא שְׁנוֹי מָקוֹם, אֶהְיֶ"ה,
אֵיזָה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. יֵה"ו, אֵיזָהוּ אֶהְיֶ"ה, וְדָא
שְׁנוֹי מָקוֹם. שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, אֲדָנִי, א' אֶהְיֶ"ה, י' יְהוּה,
תְּרוּוֹיֵיהוּ מִשְׁתַּנִּים בְּאֲדָנִי.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה בִּישְׂרָאֵל, הַתְּעוּדָה, אֵימָא עֲלָאָה,
(ישעיה ח) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תוֹרָה בְּלִמּוּדֵי.
אֵיזָהוּ חוֹתָם דְּעֲלָמָא, חוֹתָם דְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא. עַל
הַתְּמוּדָה, שְׂכִינְתָא תַתָּא. בְּאֵן אַתָּר אַתְּמַטְרַת.
בְּעוֹלִימָא דִּילָהּ, מְטַטְרוּ"ן, וַיִּשְׁנֶה תַפֵּן, אֵיזָה מִשְׁנָה.
וְאָדָם דְּאַתְמַר בֵּיתָ (ישעיה מד) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשַׁבַּת
בֵּית, (איוב יד) מִשְׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.

וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירִי מִתְּנִיתִין, לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב
אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם תָּזָה נִכְתָּב יְהוּה, וְנִקְרָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַעֲלִיזוּנָה, (ישעיה ח) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תוֹרָה
בְּלִמּוּדֵי. הוּא חוֹתָם הָעוֹלָם, חוֹתָם הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. עַל הַתְּמוּדָה – שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה.
בְּאֵיזָה מָקוֹם הַתְּחַבָּאָה? בְּעֵלָם שְׁלָה,
מְטַטְרוּ"ן, וַיִּשְׁנֶה, שָׁם הִיא מִשְׁתַּנֶּה. וְאָדָם
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שם מד) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשַׁבַּת
בֵּית, (איוב יד) מִשְׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.
וְלִכְּזֵן פְּרִשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא כְּשֶׁאֲנִי

וְזֹאת לְפָנִים בִּישְׂרָאֵל עַל הַנְּאוּלָה וְעַל
הַתְּמוּדָה לְקִים כָּל דָּבָר. בְּאֵן רוּמּוֹ שְׁנוֹי
הַשָּׁם, וְזֶה מִצַּפִּ"ן בְּאֵן, וְזֹאת לְפָנִים
בִּישְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁנוֹי מָקוֹם, אֶהְיֶ"ה, אֵיזָה
מָקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. יֵה"ו הוּא אֶהְיֶ"ה,
וְזֶה שְׁנוֹי מָקוֹם. שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, אֲדָנִי, א'
אֶהְיֶ"ה, י' יְהוּה, שְׁנִיָּהֶם מִשְׁתַּנִּים בְּאֲדָנִי.
וְזֹאת הַתְּעוּדָה בִּישְׂרָאֵל. הַתְּעוּדָה – אִם

אֲדֹנָי. וְהָא כְּתִיב (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שְׁנִיתִי. בְּכַתִּיבָה
 לֹא אֲשַׁתַּנִּי, אֲבָל בְּקִרְיָאָה אֲשַׁתַּנִּי. דְּכַתִּיבָה דְּאִיהוּ
 אֲתֵרִיָּה, לֹא אֲשַׁתַּנִּי. בְּקִרְיָאָה דְּאִיהִי לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה,
 אֲשַׁתַּנִּי. (שמות כג) הַשָּׁמֶר מִפְּנֵיו וּשְׁמַע בְּקוֹלוֹ אֵל תֹּמַר
 בּוֹ. בְּגִין דְּשַׁפְּחָה דִּילִיָּה אֲדֹנָי, שְׁמָהּ בְּשֵׁם
 מְטְרוֹנִיתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אֲשַׁתַּנִּי, בְּגִין
 דְּאִיהוּ נֶעַר. בֵּיה רָזָא (רוחָא) (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו.

אֲבָל שְׂכִינְתָּא אֲצֵל קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
 מְשַׁתַּנִּית, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבָּהּ לֹא
 אֲשַׁתַּנִּי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שְׁנִיתִי,
 אֲנִי, שְׂכִינְתָּא. יי', עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא. שְׁלַף אִישׁ
 נִעְלוֹ, דָּא סַנְדְּלָפוֹן, סַנְדֵּל אִיהוּ לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְנִעַל לְגַבֵּי שְׂכִינְתָּא. אֲבָל תַּפְּאֶרֶת, דְּכָלִּיל
 שִׁית סְפִירָן, אִיהוּ גּוּפָא לִיהוּ"ה. וּמַלְכוּת, גּוּפָא
 לְשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהוּ אֲדֹנָי.

לשון הקודש

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹ מְשַׁתַּנֵּה, מְשׁוּם
 שְׁהוּא נֶעַר. בּוֹ סוּד (רוח) (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי
 עֲלוּמָיו.

אֲבָל שְׂכִינָה אֲצֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 מְשַׁתַּנֵּה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מְשַׁתַּנֵּה
 אֵלָיָה, זֶהוּ שְׁכָנוֹת אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. אֲנִי
 – הַשְׂכִּינָה. ה' – הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי. שְׁלַף
 אִישׁ נִעְלוֹ – זֶה סַנְדְּלָפוֹן, סַנְדֵּל הוּא

נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם זֶהוּ נִכְתָּב
 יְהוָה, וְנִקְרָא אֲדֹנָי. וְהָרִי כְּתוּב (מלאכי ג)
 אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. בְּכַתִּיבָה לֹא מְשַׁתַּנֵּה,
 אֲבָל בְּקִרְיָאָה מְשַׁתַּנֵּה. שְׂכַתִּיבָה שְׁהוּא
 מְקוֹמוֹ, לֹא מְשַׁתַּנֵּה. בְּקִרְיָאָה שְׁהוּא
 מְחוּץ לְמְקוֹמוֹ, מְשַׁתַּנֵּה. (שמות כג) הַשָּׁמֶר
 מִפְּנֵיו וּשְׁמַע בְּקוֹלוֹ אֵל תֹּמַר בּוֹ. מְשׁוּם
 שְׁשַׁפְּחָה שְׁלוֹ אֲדֹנָי, שְׁמָהּ בְּשֵׁם הַמַּלְכָּה,

וּנְגַשָּׁה יִבְמָתוּ אֵלָיו לְעֵינַי הַזִּקְנִים וְחִלְצָה נַעֲלֹ
 מֵעַל רִגְלוֹ וְגו'. (דברים כה) פְּקוּדָא דָא, לְחִלּוּץ.
 וְהָאִי אִיהוּ חֲלִיצַת רוּחָא מִתְּהוּא גּוּפָא, דְּבִעֵי
 לְאַנְהָגָא עֲמִיָּה בָּאָה, וְהָהוּא קְשִׁירָא דְאַחֲוָה דְעָם
 אַחֲוָה מִתִּיר מְנִיָּה, וְהָהוּא רוּחָא אֲזִיל נָע וָנָד, עַד
 דְּאַשְׁבַּח פְּרוּקָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (ויקרא כה) אוֹ דֹדוֹ
 אוֹ בֶן דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְׁאֵר בְּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִי לֹא
 אֲשַׁבַּח, וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל. בְּאוּרַח דְּאֲזִיל מֵאַתָּר
 לְאַתָּר, אוֹ בְּעֶבֶד דְּאֲזִיל בְּשִׁלְשֵׁלַת עַל צִוְּאֵרִיָּה, עַד
 דְּאַשְׁבַּח פְּדִיּוֹן מֵאֲדוֹן דִּילִיָּה עַל חוּבִיָּה. וְיִי לְמָאן
 דְּלֹא אָנָּה בֶּן לְמִפְּרָק יִתִּיָּה.

וְאֵלֵיהּ וּרְבִנָּן וּמֵאֲרֵי מְתִיבְתָּאן, הָכָא רְמִיז, אֵין
 חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצֻמוֹ מִבֵּית הָאֶסְוֵרִין. דְּאִיהּ

לשון הקודש

רוח הולכת נע ונד עד שמוצאת גואל.
 זהו שכתוב (ויקרא כה) או דדו או בן דדו
 יגאלנו או משאר בשרו וגו'. ואם לא
 מצא - והשיגה ידו ונגאל. באורח
 שהולך ממקום למקום, או בעבד שהולך
 בשלשלת על צוארו עד שמוצא פדיון
 מאדונו על הטא. אוי למי שלא הניח בן
 לגאל אותו.

ואליהו וחכמי ובעלי הישיבות, כאן

לקדוש ברוך הוא, ונעל לשכינה. אבל
 תפארת, שכולל שש ספירות, הוא גוף
 ליהו"ה. ומלכות גוף לשכינה, שהוא
 אדני.

וּנְגַשָּׁה יִבְמָתוּ אֵלָיו לְעֵינַי הַזִּקְנִים
 וְחִלְצָה נַעֲלֹ מֵעַל רִגְלוֹ וְגו'. מצוה זו
 לחלץ, וזהו חליצת רוח מאותו גוף,
 שצריך לנהג עמו באה, ואותו קשר
 האחיה שעם אחיו מתיר ממנו, ואותה

קָשׁוּר בְּקִשּׁוּרָא דְתַפְלִין דִּיד, וְאָסוּר בְּתַפְלִין דִּירִישָׁא,
כַּד לִית (לִיה) בֵּין לְמַפְרָק לִיה, מִסְטָרָא דְכֵן י"ה.
בְּהִיּוֹא קִשְׁרֵי אִיהוּ אַח חָבוּשׁ וְאָסוּר, דְּלִית לִיה רִשּׁוּ
לְמַפְרָק ית גְּרָמִיָּה, דְּאִיהוּ ד' עֲצָמוּ דְאַח, (בראשית ב) עֲצָם
מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ לְגִבְיָהּ, בְּקַרְקֶפְתָּא דְתַפְלִין דִּירִישָׁא.
וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִסְטָרָא דְלֵבָא.

וְלֹא לְמַגְנָא אָמַר קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, כָּל הָעוֹסֵם
בְּתוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסִדִּים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר,
מַעֲלָה אֲנִי עָלָיו כְּאֵלּוּ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנִי מִבֵּין עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכַמָּה בְּנֵי נָשָׂא דְקָא מִשְׁתַּדְּלִי
בְּאוֹרֵייתָא, וְעַבְדֵי גִמְלוֹת חֲסִדִּים, וּמַצְלִין, וְלֹא
אֶתְפָּרֵק קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וּשְׂכִינְתָּיה וְיִשְׂרָאֵל. אֵלָּא
דִּישְׁתַּדְּל בְּאוֹרֵייתָא, לְחֵבֵר יְתָהּ בְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא.
וּגִמְלוֹת חֲסִד, הָא אוֹקְמוּתָהּ, דְּהָא אֵין חֲסִיד אֵלָּא

לשון הקודש

וְלֹא לְחֵנֶם אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל
הָעוֹסֵם בְּתוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסִדִּים
וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אֲנִי עָלָיו
כְּאֵלּוּ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנִי מִבֵּין הָעוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה וְעוֹשִׂים גִּמְלוֹת
חֲסִדִּים וּמִתְפַּלְלִים, וְלֹא נִגָּאֵל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ וְיִשְׂרָאֵל. אֵלָּא
שֶׁיִּשְׁתַּדְּל בְּתוֹרָה לְחֵבֵר אוֹתָהּ עִם

רְמוּז אֵין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית
הָאָסוּרִים. שֶׁהוּא קָשׁוּר בְּקִשְׁרֵי שֶׁל תַּפְלִין
שֶׁל יָד, וְאָסוּר בְּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, כְּשֶׁאֵין
(לו) בֵּין לְגֵאֵל אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל בֶּן י"ה.
בְּאוֹתוֹ קִשְׁרֵי הוּא אַח חָבוּשׁ וְאָסוּר, שֶׁאֵין
לוֹ רִשּׁוּת לְגֵאֵל אֶת עֲצָמוּ, שֶׁהוּא ד' עֲצָמוּ
שֶׁל אָח. (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ
אֵלּוּ בְּקַרְקֶפְתָּא שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִצַּד הַלֵּב.

הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, דְּכָל פְּקוּדֵי דְעָבִיד, לְמַפְרֵק בְּהוֹ
שְׁכִינְתִּיהָ, וּבָהָא עָבִיד חֶסֶד עִם קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

מָאן דְּגָמִיל חֶסֶד בְּשְׁכִינְתִּיהָ, עִם קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
גָּמִיל. בְּגִין דְּכֵד חֲבֹ יִשְׂרָאֵל, וְקוּדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא חָזָה בְּעֵי לְיִסְרָא לֹון, אִימָא הִוֵּת רְבִיעָא עֲלִיָּהּ,
עַד דְּנִפְקוּ לְתַרְבּוּת רָעָה. קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מַה
עָבִיד. תְּרִיךְ בְּנֵי מַלְכָּא וּמַטְרוֹנִיתָא. וְאִיהוּ אוֹמֵי,
דְּלֹא יַהֲדֵר לְאַתְרִיהָ, עַד דְּמַטְרוֹנִיתָא אַתְהִידֵּר
לְאַתְרָהָא. וּמָאן דְּהִדֵּר בְּתִשּׁוּבָה, וְגָמִיל חֶסֶד
בְּשְׁכִינְתָּא, וּבְכָל אוֹרֵייתָא וּבְפְקוּדֵי דִילָהּ, וְלֹא אִיהִי
(אִיחָה) אֵלָא לְמַפְרֵק שְׁכִינְתָּא, דָּא עָבִיד חֶסֶד עִם קוֹנוֹ,
וּבְאִילוּ פְּרִיק לִיהּ וּלְשְׁכִינְתִּיהָ וּלְבָנוֹי.

אָמַר אֱלִיָּהוּ וְכָל רָאשֵׁי מְתִיבְתָּאן, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
אַנְתָּ הוּא הָאִי בַר נָשׁ, אַנְתָּ הוּא בַר מִן

לשון הקודש

שְׂיִצְאוּ לְתַרְבּוּת רָעָה. מַה עָשָׂה הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא? גֵּרַשׁ אֶת בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶכָּה,
וְנִשְׁבַּע שֶׁלֹא יִחְזֹר לְמָקוֹמוֹ עַד שֶׁהַמֶּלֶכָּה
תִּחְזֹר לְמָקוֹמָהּ. וּמִי שֶׁחֲזָר בְּתִשּׁוּבָה
וְגוֹמֵל חֶסֶד עִם הַשְּׁכִינָה וּבְכָל הַתּוֹרָה
וּבְמִצְוֹתֶיהָ, וְלֹא הִיא (הוּא) אֵלָא לְגַאֵל אֶת
הַשְּׁכִינָה, זֶה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם קוֹנוֹ, וּבְאִילוּ
גַּאֵל אוֹתוֹ וְאֶת שְׁכִינְתּוֹ וְאֶת בָּנוֹי.
אָמַר אֱלִיָּהוּ וְכָל רָאשֵׁי הַיְּשִׁיבוֹת, רוּעָה

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְגָמִילוֹת חֶסֶד הָרִי
פְּרֻשָׁה, שֶׁהָרִי אֵין חֶסֶד אֵלָא הַמִּתְחַסֵּד
עִם קוֹנוֹ, שְׂכָל הַמִּצְוֹת שֶׁעָשָׂה, לְגַאֵל בּוֹ
שְׁכִינְתּוֹ, וּבְזֶה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא.

מִי שֶׁגוֹמֵל חֶסֶד עִם שְׁכִינְתּוֹ, הוּא גוֹמֵל
עִם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשּׁוֹם שֶׁכְּשֶׁחֲמָאוּ
יִשְׂרָאֵל וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה רוּעָה
לְיִסְרָם, הָאִם הָיְתָה רוּבָצֶת עֲלֵיהֶם, עַד

מִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאַשְׁתְּדְּלוּתָא דִּילָךְ לְגַבִּי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לָאוּ כִּמְאֵן דְּעֶבִיד חֶסֶד עִם קוֹנֵו, אֶלָּא
כְּבָרָא דְּמַחְוִיב לְשׁוּוּיָה גְרָמִיָּה וְתוֹקֶפִיָּה לְמַפְרָק
אָבָא וְאִמָּא, וּמָסַר גְרָמִיָּה לְמִיתָה עֲלֵיהּ. דְּמֵאֵן
דְּלָאוּ אִיהוּ בָרָא דְּמִלְכָּא, וְעֶבִיד טִיבוּ עִם מִלְכָּא וְעִם
מִטְרוֹנִיתָא, וְדָאִי הָאִי אֶתְחַשִּׁיב דְּעֶבִיד חֶסֶד עִם קוֹנֵו.

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְאַשְׁתַּמַּח קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּבִבְחָה, וְאָמַר בֵּן יִהְיֶה רַעֲוָא דִּילִיָּה, דִּי־חַשִּׁיב לִי
כְּבֵר, דְּעוֹבְדִין דִּילִי לְגַבִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינִתִּיה
יִחוּן לְגִבְיָה כְּבָרָא דְּאַשְׁתְּדֵל בְּחֹן בְּתֵר אָבוּי וְאִמִּיָּה,
דְּרַחֲמִים לֹון יִתִּיר מִגְרָמִיָּה וְנִפְשִׁיָּה רוּחִיָּה וְנִשְׁמָתִיָּה,
וְכָל מַה דְּהָוָה לִיָּה הָוָה חַשִּׁיב לֹון לְאִין, (דף רפ"א ע"ב)
לְמַעַבְד בְּחֹן רַעוּתִיָּה דְּאָבָא וְאִמָּא, וְלְמַפְרָק לֹון
בְּחֹן. וְאַף עַל גַּב דִּידְעָנָא דְּכֻלָּא בְּרִשׁוּתִיָּה, רַחֲמָנָא

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא, וּבִבְחָה וְאָמַר, בֵּן יִהְיֶה רַעֲוָן שְׁלֹו
שִׁיחַשִּׁיב אוֹתִי כְּבֹן, שְׁהַמַּעֲשִׂים שְׁלִי
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינִתּוֹ יִהְיֶה אֵלָיו
כְּמוֹ בֵּן שֶׁמַּשְׁתַּדֵּל בָּהֶם אַחֵר אָבוּי וְאִמּוֹ,
שְׂאוּהָב אוֹתָם יוֹתֵר מֵעַצְמוֹ וְנִפְשׁוֹ, רוּחוֹ
וְנִשְׁמָתּוֹ, וְכָל מַה שֶּׁהָיָה לוֹ, הָיָה חוֹשֵׁב
לָהֶם לְאִין לַעֲשׂוֹת בָּהֶם רַעֲוָן שְׁלֵ אָבָא
וְאִמָּא וְלִפְדוּת אוֹתָם בָּהֶם. וְאַף עַל גַּב
שִׁנְדַּעְתִּי שֶׁהִכַּל בְּרִשׁוּתּוֹ, הִרְחִמָן רוּחָה

הַנֶּאֱמָן, אֵתָה הוּא הָאִישׁ הַזֶּה, אֵתָה הוּא
בֵּן מִהַמְלָךְ וְהַמְלָכָה, שֶׁהַשְׁתַּדֵּלוּתָךְ
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד
עִם קוֹנֵו, אֶלָּא כְּמוֹ בֵּן שֶׁמַּחֲזִיב לְשִׁים
עַצְמוֹ וְכַחוֹ לִפְדוּת אָבָא וְאִמָּא וּמָסַר
עַצְמוֹ לְמִיתָה עֲלֵיהֶם. שְׁמִי שְׂאִינוֹ בֵּן
הַמְלָךְ וְעוֹשֶׂה טוֹבָה עִם הַמְלָךְ וְהַמְלָכָה,
וְדָאִי זֶה נִחָשֵׁב שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם קוֹנֵו.
קָם רוּחָה הַנֶּאֱמָן וְהַשְׁתַּמַּח לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ

לָבָא בְּעֵי. בְּהֵהוּא זְמַנָּא אָתָּא קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא
וְנָשִׁיק לֵיהּ, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְדָאִי אֲנִתָּה הוּא
בְּרָא דִילּוּ, וְדִשְׁכִּינְתָּא. רַבָּנִן וּמַלְאָכִין נִשְׁקוּ בַר קָמוּ
בְּלָחוּ וְנִשְׁקוּ לֵיהּ, וְקָבִילוּ לֵיהּ לָרַב וּמַלְבָּא עָלֵיהּוּ.

וְהָיָה בְּהַגִּיתִי יי' אֱלֹהֶיךָ וְגו', תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עַמְּלֶךְ
וְגו'. (דברים כה) פִּקּוּדָא דָּא, לְהַכְרִית זִרְעוֹ שֶׁל
עַמְּלֶךְ. דִּהָא קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא אוּמִי, דִּלָּא יַחְזוֹר
עַל בְּרִסְיָהּ, עַד דְּיִטּוּל נּוֹקְמָא מֵיָּהּ. פֶּתַח רַעֲיָא
מְהִימְנָא וְאָמַר. וְדָאִי, בְּגִין דָּא הָווּ אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא
וְעַל יָמָא, וְלֹא יִיעָלוֹן בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, עַד דְּיִטּוּל
נּוֹקְמָא מֵיָּהּ דְּעַמְּלֶךְ.

עַמְּלֶךְ מָאן הוּא לְעִילָא, דִּהָא תַּזְיִנָן דְּבִלְעָם וּבִלְק
מִתַּמָּן הָווּ נִשְׁמָתִין דְּלַהוֹן, וּבְגִין דָּא הָווּ
שְׁנֵאִין לְיִשְׂרָאֵל יִתִּיר מִכָּל אוֹמָה וְלִישָׁן, וּבְגִין דָּא

לשון הקודש

הוּא נִשְׁפַּע שְׁלָא יַחְזוֹר לְכַסָּאוֹ עַד שִׁיקַח
נְקָמָה מִמֶּנּוּ. פֶּתַח רוּעָה הִנָּאמֵן וְאָמַר,
וְדָאִי מִשּׁוּם זֶה הָיוּ הוֹלְכִים בְּמִדְבָּר וְעַל
הַיָּם, וְלֹא יִכְנסוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, עַד שִׁיטַּל
נְקָמָה מִעַמְּלֶךְ.

עַמְּלֶךְ מִהוּ לְמַעְלָה? שְׁהָרִי רָאִינוּ
שֶׁבִלְעָם וּבִלְק הָיוּ נִשְׁמוּתֵיהֶם מִשָּׁם,
וּמִשּׁוּם זֶה שְׁנָאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל

אֶת הַלֵּב. בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְנִשְׁקָא אוֹתוֹ, וְאָמַר, רוּעָה הִנָּאמֵן,
וְדָאִי שְׂאֵתָהּ הוּא בֶן שְׁלִי וְשֶׁל הַשְׁכִּינָה.
רַבָּנִן וּמַלְאָכִים נִשְׁקוּ בּוֹ! קָמוּ כָּלָם וְנִשְׁקוּ
לוֹ, וְקָבִילוּ אוֹתוֹ לָרַב וּמַלְךְ עֲלֵיהֶם.

וְהָיָה בְּהַגִּיתִי ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו', תִּמְחָה אֶת
זִכְרֵ עַמְּלֶךְ וְגו' (דברים כה). מִצְוָה זוֹ לְהַכְרִית
אֶת זִרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֶךְ, שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

עֲמִלֵק רָשִׁים בְּשִׁמְחוֹן, ע"ם מִן בִּלְעָם, ל"ק מִן בָּלָק,
וְדָכַר וְנוֹקְבָא אֵינוֹן עֲמִלְקִים. וְעַל־יֵהוּ אֶתְמַר, (במדבר כג)
לֹא הָבִיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּגִוּוֹנָא דְאִית בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע אַנְפִּין, יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל,
רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה, יַעֲקֹב עִם
רַחֵל, לָקַבֵּל, (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעֶתָם. הָכִי אִית
אַרְבַּע אַנְפִּין לְעֲמִלֵק, קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֲמֹל, וְאָוֶן. עֲמֹל
רָשִׁים בְּעֲמִלֵק. וְהָמָן דְּהָתָה מְסֻטָּרָא דְעֲמִלֵק, (תהלים ז)
יָשׁוּב עֲמֹלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ מְעֲמִלֵק הָיוּ.
וְלַעֲיָלָא עֲמִלֵק, סְמָאֵל. עֲמֹל, נַחֲשׁ, אָוֶן, וּמְרָמָה.
דְּמִפְתִּי לִיהַ לְבַר נָשׁ לְמַחֲטִי לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא.
עֲמֹל, קָסָם, ק' מִן עֲמִלֵק ס"ם מִן סְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל
מְסֻמָּאֵל (כאן חסר).

לשון הקודש

קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֲמֹל, וְאָוֶן. עֲמֹל רָשׁוֹם
בְּעֲמִלֵק, וְהָמָן שְׁהָיָה מַצִּיד עֲמִלֵק – (תהלים
ז) יָשׁוּב עֲמֹלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ
מְעֲמִלֵק הָיוּ. וְלַמַּעֲלָה עֲמִלֵק, סְמָאֵל. עֲמֹל,
נַחֲשׁ, אָוֶן, וּמְרָמָה. שְׂמִפְתָּה אֶת הָאָדָם
לְחַטָּא לְקוֹדֶשׁ בְּרִידָא הוּא. קָסָם – ק'
מְעֲמִלֵק, ס"ם מְסֻמָּאֵל. נַחֲשׁ, א"ל
מְסֻמָּאֵל (כאן חסר).

אִמָּה וְלִשׁוֹן, וְלָכֵן עֲמִלֵק רָשׁוֹם בְּשִׁמְחָם –
ע"ם מְבִלְעָם, ל"ק מְבָלָק. וְזָכַר וְנִקְבְּהָ הֵם
עֲמִלְקִים, וְעַל־יֵהוּ נֶאֱמַר (במדבר כג) לֹא
הָבִיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּמֹו שֵׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פָּנִים: יַעֲקֹב,
יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה,
יַעֲקֹב עִם רַחֵל, בְּנִגְדָא (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר
לְאַרְבַּעֶתָן – בְּדָ יֵשׁ אַרְבַּע פָּנִים לְעֲמִלֵק: